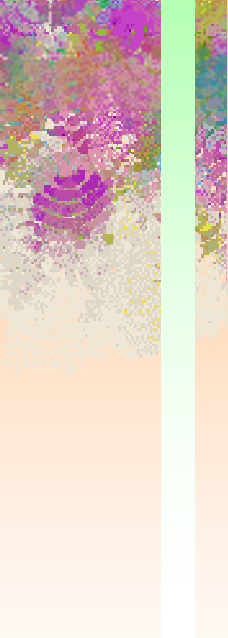

הגישה לחולה עם כאבי ראש במרפאה הראשונית

ד"ר אריה קוריצקי – יו"ר האיגוד הישראלי
לכאבי ראש, ומנהל היחידה לכאבי ראש
מרכז רפואי רבין – קמפוס בלינסון
ד"ר רוברט הופמן - רופא משפחה - אונ'
ת"א

מבוא 1

- כאבי ראש בין הבעיות השכיחות במרפאת הרופא
- 91% מגברים ו 95% מנשים דווחו על כאבי ראש בשנה החולפת. 15% (18% מהנשים) התייעצו עם רופא בשל תלונה זו.
- התפקיד העיקרי של רופא המשפחה להחליט אם לחולה יש גורם אורגני לכאבי הראש.
- כאבי ראש ממקור אורגני עלולים להיות מסוכנים.

מבוא 2

- ניתן לחלק כאבי ראש לראשוני ושניוני.
- כאבי ראש ראשוניים כוללים מיגרנה, כאבי ראש "תעוקתיים" (tension), ו cluster headache.
- כאבי ראש ראשוניים שפירים, ונוטים לחזור.
- כאבי ראש שניוניים נגרמים ממצבים אורגניים כגון סינוסיטיס ועד לדמם תת עכבישי.
- אנמנזה טובה חיונית להגיע לאטיולוגיה של המחלה.

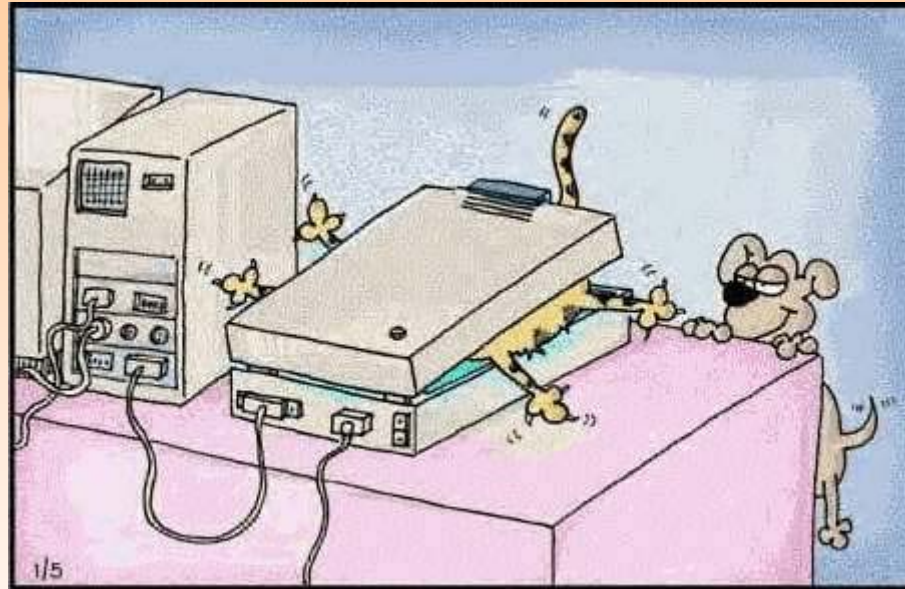
מבוא 3 - אנמנזה

- שאלת מפתח "First or Worst Headache"
- באיזה גיל התחילו הכאבים?
- האם הכאב חריג בעוצמתו?
- כדאי לאמץ שאלון כאבי ראש לעבודה עם החולה עם כאבי ראש. (מצורף לחומר שחולק)

מבוא 4 - הדגשים

- חובה לזהות סימנים "מדאיגים" Red Flags בנושא כאבי ראש.
- אלו יעזרו לרופא להגדיר מקרי חירום, מקרים שמצריכים הפניה לנוירולוג, ומצבים המצדיקים בירור עם הדמיה מתקדמת.
- רשימת סימנים מדאיגים תחולק לרופאים

**CAT SCANS ARE NOT PART OF THE
WORKUP OF HEADACHES !!**

"Cat Scan"

האם החולים מרוצים מהטיפול שלנו?

- חוסר שביעות רצון היה יותר שכיח ב:
- חולי מיגרנה מחולים עם כאבי ראש תעוקתיים
- בחולים עם משך תלונות יותר משנה
- מחולים עם תלונות פסיכיאטריות משמעותיות

Fitzpatrick & Hopkins (1981)

האם החולים מרוצים מהטיפול שלנו?

הביקורות השכיחות:

❖ החולים לא קיבלו הסבר על פירוש האבחנה שלהם

❖ לא דנו איתם על הגורמים למחלתם

❖ לא דנו איתם כיצד להימנע מכאבי ראש או להקל על הכאבים

Fitzpatrick & Hopkins (1981)

-
- **“When the history has been taken and the examination completed, the doctor has to take sufficient time to show that he or she understands the problem and to explain why investigations are or are not necessary for that particular patient. If the history is typical of migraine, cluster or tension headache, this should be explained to the patient so that fears of cerebral tumor can be dispelled at the outset.”**

-
- **“ Sometimes one has to succumb to pressure and order a CT scan of the brain to complete the process of reassurance.”**

****Lance & Goadsby “Mechanism and Management of Headache” 1998**